

Salbit (üb)erleben

Reis en belevingsverslag 14-15-16 september 2007

Na tijdens deze zomer in de Dolemieten aan een hooggebergstage in winterse omstandigheden van het VBSF te hebben deelgenomen, dacht ik mijn deel van de bergen beleefd te hebben.

Maar niets is minder waar.

In aanloop van de zomerstage in alpien midden die we als club voor onze jeugd en andere leden willen organiseren, hadden we besloten om eerst tijdens een verlengd weekend de bestemming grondig te gaan verkennen om het programma op te stellen.

We: dat waren Erik Adrieanssens, Martine Seys, Bart Despiegelaere, Bart Baukens, Stijn Schouteten, Toon en ikzelf, Géza Tóth.

De streek: Göschenen, meer bepaald de Salbitschijen in de Zwitserse Urner alpen.

Doel: Verkennen van verschillende mogelijkheden in verband met sportklimmen, alpine beklimmingen in behaakte rots en huttentocht.

Donderdagavond omstreeks 21 uur vanuit België vertrokken met als aankomst om 4 uur s' morgens op een donkere verlaten parking in Göschenen.

Auto voor Erik's wagen geplaatst, slaapzak en matje op de grond en nog rap proberen enkele uurtjes te slapen onder een hemel bezaaid met miljoenen en miljoenen sterren.

Maar owee, we hadden niet gerekend op het Zwitserse bergleven.

Om 5 uur een hoop koebelgeluiden, een wagen met grote lichten, een blaffende hond. We hadden ons geïnstalleerd op de plaats waar een norse Zwitser zijn koeien vastketende om ze te melken. Voor we het goed en wel beseften, wordt er daar op nog geen 3 meter van onze noodbivak, een melkmachine met benzinemotor in gang getrokken. Gedurende een vol uur wordt er koeien gemolken. Slapen naast zo een kabaal, zat er niet in, maar we durfden eigenlijk niet te bewegen en op te staan. Toen het eindelijk weer "stil" werd, konden we opnieuw proberen in te slapen om dan om 8 uur op te staan.

Rap het noodbivak opruimen, iets eten, nog enkele aankopen in het dorp, en we konden om 10 uur beginnen met de steile instijg naar de eerste hut, de Regliberg, (10 uur 50) uitgebaat door een zeer sympathieke Zwitser die lijkt op een afstammeling van de groep ZZTop. Eventjes iets drinken, een praatje over Walter en het weer, en wat we kwamen doen. Om dan (om 11 uur 10) verder te stijgen naar onze weekendverblijf, de zeer mooie Salbithut op 2110 meter. (om 12 uur).

Er wachtte ons een hartelijk welkom in de hut, met een thee aangeboden door Kami, een Nepalese sherpa en Marcel, een uit de kluiten gewassen Zwitserse klimmer met blonde dreadlocks. Beiden deden dienst als huttenwirt, omdat Hans Berger, de echte huttenwirt, en auteur van de fantastische topo "Salbit erleben", aan het klimmen was in de Dolemieten en pas in de loop van zondag zou terugkomen.

Rugzak leeggemaakt, bedje gespreid en rugzak hervult om te gaan sportklimmen. (13 uur)

De instijg naar de klettergärten Meiggelen (sportklimmen) was een klein uurtje (13 uur 50). Daar hebben we, Bart op kop met Martin en ik erachter, dan de route "Yes Sir" (4b-4c-4c-4c) geklommen met volle rugzak. (top om 17 uur).

Wat is dat graniet toch ruw.

Na twee rappels en een terugtocht staan we weer aan de Salbithut om 18 uur 20. 's Avonds na het eten bespreken we wat we de volgende dag zullen doen.

De cordees van vandaag zullen morgen een lange beklimming doen. Er zullen twee cordees van twee zijn en wij, Bart en Martine en ikzelf, zullen een cordee van drie maken.

Erik doet met het andere cordee de Südgrat van de Salbitschijen, die qua niveau zwaarder is. Wij zullen de Ostgrat voor onze rekening nemen.

"Salbit (üb)erleben"

Het relaas van de Ostgrat - beklimmers.

De routebeschrijving van de Ostgrat (5a, 4c obl., lengte 450m,) in de topo "Salbit erleben" wordt nog eens goed gelezen en geïnterpreteerd.

17 touwlengtes niveau 2c tot 5a en tussen de 35 en 57 meter, 2 rappellekes, 2 keer een overschijding van flascher Grat (wat dat ook is). Het allerlaatste is een afdaling van 70 meter naar de "Normalweg". Beklimmingduur volgens de topo is tussen de 4 en 7 uur, wij rekenen op 9 uur omdat we een cordee van drie zijn en dus niet om en om kunnen voorklimmen en zo tijd zullen verliezen op de standen. Plus de aanlooptijd van 1 uur 20 en de terugkeer van anderhalf uur. Wat volgens ons een geschatte tijd van 12 uren op pad te zijn. Vertrek dus om 7 uur zou betekenen terug te zijn in de hut om 19 uur.

We denken van alles goed voorbereid te hebben. Ik plaats nog in de gps de coördinaten van de berghut, je weet maar nooit. Een stafkaart en kompas wordt ook mee opgeborgen. In plaats van drie rugzakken mee te nemen, beslissen we van twee rugzakken voor ons drie, zo heeft diegene die voorklimt geen last van een rugzak. Dat betekent wel dat de andere twee een zwaardere last als naklimmers zullen moeten meesleuren. De rugzak wordt geladen met alles wat we denken nodig te hebben. Klimgerief, drinken, eten, wc-papier, reserve fleece, regenkledij, EHBO en bivakzakken (je weet maar nooit).

Er wordt beslist van om 5 uur 45 uur op te staan om na het ontbijt ten laatste om 7 uur te vertrekken.

We vertrekken om 6 uur 50 en na een instijg van anderhalf uur via een pad en de morenehelling komen we in de couloir, waar we langs de linkerzijde achter een losstaande pijler het begin van de Ostgrat-route vinden.

Om kwart voor negen vertrek ik als voorklimmer in de eerste touwlengte, om na een beetje zoeken het eerste relais te bereiken. We zijn het niet echt gewoon dat een route op dergelijke wijze afgezekerd is. Je volgt de meest logische en "gemakkelijkste" spoor, en je komt wel plaketten tegen, kortom de zekeringpunten staan waar ze moeten staan. Na de tweede touwlengte neemt Bart de volgende voor zijn rekening. Het is ook voor hem zoeken en inventief zijn. Maar het lukt. Wat we ook vaststellen is dat de topo zeer gedetailleerd is. Het aantal haken, de opgegeven touwlengte in meter, het routeverloop komt zeer goed overeen met de realiteit, maar je moet het dus wel kunnen overzetten naar de werkelijkheid. Martine neemt daarna de kop, maar beslist na de eerste haak onverricht ter zaken terug te keren. Ze vindt het routeverloop (de haken) niet, en besluit van terug te keren naar de standplaats.

Omdat er geen weg terug is, geen vluchtmogelijkheid, beslist Bart dat hij op kop zal blijven klimmen en wij zullen zo snel mogelijk naklimmen en ons klaarmaken op de standplaatsen.

Vaste stukken, losse brol, luchtige passages wisselen elkaar af in een mistige omgeving. Nu en dan kan de zon eventjes door de mist priemen, waardoor we eventjes opwarmen, maar het mag niet baten, de mist blijft rond de Ostgrat naar omhoog komen, en blijft ons een koud gevoel geven als we op de stand aan het zekeren zijn.

De twee rappels duren langer dan we voorzien hebben alsook de overschrijdingen van de "flascher grat", wat een zeer luchtige smalle richel is van een vijftien tot twintig meter, die we alledrie toch liever gezekerd oversteken, waar we dus ook heel wat tijd mee verliezen.

En de tijd zou onze grote vijand worden.

We hadden gerekend van rond 18 uur naar beneden te kunnen stappen.

Maar om 18 uur moesten we nog drie touwlengtes klimmen. Een vierdegraads, een derdegraads en dan nog een tweedegraads. Na veel zoeken en simultaan voort te bewegen in de laatste touwlengtes vind Bart een steenmanneke waarvan hij vermoed dat die de richting naar de "Normalweg" aanduid.

Op dat ogenblik is het iets voor 20 uur en is het al donker aan het worden. De temperatuur valt ook als een blok naar beneden.

Rond een grote blok wordt een relais met bandlus gemaakt. We hadden gedacht dat we onze tocht goed voorbereid hadden en dat we alles mee hadden dat we mee moesten hebben. O, wat kwamen we bedrogen uit. We hadden geen van de drie een koplamp mee. We hadden ze gewoonweg op ons bed in de hut laten liggen, en niemand van ons had eraan gedacht van ze mee te nemen.

Dat maakte het zeer moeilijk om niet te zeggen onmogelijk om het begin van de "Normalweg" te vinden.

We begonnen ons alle drie beter aan te kleden met een bijkomende fleece en regenjas, klimschoentjes uit en bergschoenen aan. Rap een hapje en een slokje en beginnen overleggen wat we zouden doen.

Met onze gsm hadden we van op dat punt geen bereik. Dus konden we ook Erik niet bereiken om een wat informatie bij te vragen over het verloop van de daalweg. We waren in de veronderstelling dat Erik met zijn cordees al lang in de hut terug was. We konden alleen de verschillende alternatieven naast elkaar leggen en dan beslissen wat we verder zouden doen.

Alternatief één, we proberen op de één of andere manier gewoon verder naar beneden te klauteren. Nadeel, zonder licht, of alleen met het schijnsel van de gsm vonden we dat een gevaarlijke en onverantwoorde keuze. Dus viel alternatief 1 weg. Alternatief twee, in het laatste schijnsel had Bart van op het punt waar wij zaten een grote sneeuwvrije plaats gezien 25 meter lager. We beslisten van een rappel te installeren om te kunnen afdalen naar een veiliger plaats, met opofferen van een bandsling en een maillon-rapide. Tegelijkertijd beslisten we ook dat als we daar naartoe rappelden, dat we daar dan ook een noodbivak zouden moeten maken. We hadden voldoende kledij mee, we hadden nog een wat eten en drinken en snoep, en **we hadden onze bivakzakken mee.**

Alles was klaar om te rapellen, toen we opeens op de afdaling van de Südgrat lichtjes zagen bewegen. Wij riepen en zwaaiden met onze verlichte gsm. Er wordt geantwoord. Het is Erik met zijn cordees. Zij hebben voor hun vieren 3 koplampen mee en zijn bezig met de afdaling naar de "Normalweg". Ze hebben ook een groot

stuk vertraging op hun tijdschema. Terwijl zij verder afdalen, zien we ze steeds dichterbij ons toekomen.

Wij hadden geen enkel besef waar de "Normalweg" passeerde, we dachten dat het een zeer duidelijk pad zou zijn.

Omdat ze steeds dichterbij ons toe afdaalden, besloten we van ons uitgeworpen touw, de bandsling en de maillon-rapide te recupereren, en te blijven wachten waar ze juist zouden passeren.

Tot onze grote verwondering moest Erik met zijn cordees passeren onder aan het blokken waar wij opzaten. Op de zijkant van dat blok stond een dikke rode streep die de "Normalweg" aanduidde. We hadden dat niet gezien omdat het onder ons was, en we hadden ook de sporen in de sneeuw niet gezien omdat het te donker was.

Toen ze bij ons waren, hebben we ons op hun touw bij ingebonden om zo met de enkele koplampen verder af te dalen.

Op dat ogenblik was het al 22 uur en stikdonker. Om de huttenwirt gerust te stellen, besluiten we van hem met onze gsm te bellen. We melden hem dat alles in orde is met de zeven Belgen, en dat we de afdaling van de "Normalweg" zouden verder zetten. Hij had vanuit de hut al gezien dat er nog lichtjes op de bergflank bewogen en vermoedde dat er niet echt een probleem was.

We dachten van tegen middernacht in de Salbithut terug te zijn. Maar afdalen in de bergflank in cordee, met daarna nog individueel afdalen in de morenen en oversteken van enkele couloirs voor een gedeelte van ons zonder koplamp was niet evident en nam ontzettend veel tijd in beslag. De uren verstreken en om 3 uur in de morgen kwamen we allemaal gezond en wel, maar uitgeput aan in de hut. Kami stond ons op te wachten en wenste ons nog een goede nachtrust toe.

We hadden 20 uur aan een stuk geklommen, geklauterd, gestapt.

Het duurde maar enkel minuten en iedereen lag in bed te slapen.

Tijdens de nacht toch nog enkele keren wakker geworden van andere cordees die opstonden om de West-, Süd- of Ostgrat te beklimmen. Om dan om 8 uur echt wakker te worden en met stijve en pijnlijke benen het bed uit te strompelen. Het zonnetje scheen al vrolijk en verwarmde en ontspande onze gepijnigde lichamen terwijl we op het terras voor de hut van ons ontbijt genoten.

Als geste, of het kan ook zijn uit medelijden met ons, vroeg Marcel en Kami ons als het goed was dat ze ons avondeten, dat we gemist hadden, zouden opwarmen zodat we het konden opeten als middageten.

We vonden dat een fantastisch gebaar dat we met beide handen in ontvangst namen.

Met een volle maag en redelijk uitgerust, vatten we (om 13 uur) de afdaling aan vanuit de Salbithut naar de Regliberghut (13 uur 35), daar zit de ZZTop look-a-like op zijn terras te wachten. We drinken daar nog een limonadeke en na een kort afscheid (13 uur 45) dalen we verder af tot aan de parking (14 uur 30). In de rivier koelen we onze vermoeide voeten, waarna we omstreeks 15 uur afscheid pakken van Erik en zijn medereizigers en huiswaarts keren. Na een 4 tal files en een rijtijd van 9 uren komen we moe maar gelukkig en voldaan terug thuis.

Voor ons drie, Bart, Martine en mezelf, denk ik, dat we een formidabele ervaring hebben opgedaan, waar we veel geleerd hebben en veel lessen uit kunnen trekken. Als cordee was de verstandhouding en de sfeer op en top. We vertrouwden elkaar en steunden elkaar in de momenten van een dipje.

Als we nog voor ons onbekende beklimmingen plannen, zullen we naast het informeren over de beklimming, ook zeker en vast ons nog beter bevragen en informeren over de heenweg en terugweg. Want dat is niet altijd duidelijk in een topo. Qua materiaal zullen we in het vervolg ook altijd onze koplamp in de rugzak steken. Voor de rest denk ik dat onze uitrusting redelijk volledig was. Misschien iets meer drank meenemen.

Deze beklimming is in een cordee van drie goed te doen, indien je vroeger aan de beklimming kunt beginnen. Dat wil zeggen als je al tussen 7 en 7 uur 30 kunt starten aan de beklimming zelf. Dus anderhalf uurtje vroeger opstaan en vertrekken dan wat wij gedaan hebben.

Als je het routeverloop al kent, en daardoor ook de standplaatsen ongeveer weet staan, zal de beklimming ook vlotter verlopen.

Na de laatste touwlengte, is het dan nog gedurende enkele uren voldoende licht waardoor je sneller de afdaling naar de "Normalweg" vindt en deze in daglicht kunt afdalen. Over de morenen en door de couloirs zal het dan ook vlotter en sneller gaan.

Bedankt voor het gezelschap en ik hoop dat we als cordee er nog samen kunnen op uit trekken en de bergen "erleben".

Bergheil

Géza TOTH